

Babel

Europa in begrijpelijke taal

Elke, dochter van Herman Van Rompuy

“Ik kan altijd bij hem terecht”

Op de koffie bij
Europarlementslid
Bart Staes

Dossier asiel
Is Europa het
belofde land?

Achter de schermen
Conferentietolk

Inhoud

Actua

7 *Universiteit Maastricht opent een nieuwe campus in Brussel, het hart van de Europese Unie*

23 *Viasano: een initiatief dat ten strijde trekt tegen obesitas en hart-en vaatziekten*

Gevraagd

3 *Bart Staes over zijn successen: zowel privé als op de werkvloer in het Europees parlement*

20 *Elke Van Rompuy openhartig over haar vader Herman*

Dossier

13 *Is Europa echt het beloofde land voor asielzoekers?*

Geweten

12 *De kleine dingen die u nog niet wist*

Achter de schermen

10 *Conferentietolken: broodnodig maar nooit in de spotlight*

Geciteerd

9 *Het woord is aan de mensen die Europa maakten tot wat het nu is*

De mythe ontkracht

18 *België betaalt zich blauw aan Europa: feit of fictie?*

Gekookt

25 *Bramborové Placky: Tsjechische aardappelpannenkoekjes*

Bart Staes verklapt het geheim achter zijn succes

“Met bluf en prietpraat bereik je niets”

Bart Staes ontmaskerde het samenspel tussen tabaksfabrikanten en criminelen en zorgde ervoor dat we nog steeds onze Belgische Geuze kunnen drinken. Hij is sinds 1999 Europarlementslid, en weet duidelijk hoe hij aan politiek moet doen.

Voetbal op zondag

Je leidt duidelijk een erg actief leven. Heb je je nooit een afwezige echtgenoot of vader gevoeld?

Bart: “Het is geen ‘nine-to-five job’, maar dat heb ik ook nooit gehad. Sinds 1999 ben ik parlements lid, maar daarvoor werkte ik ook al in het Europees parlement. Ik ging één week per maand naar Straatsburg nog voor we getrouwd waren, dus mijn vrouw was al wat gewoon. Je kiest ervoor. Ik heb altijd geprobeerd om op tijd naar huis te gaan. Soms gebeurt het wel eens dat ik ’s morgens om zes uur vertrek, en ’s avonds pas om middernacht weer thuiskom, maar dat compenseer je dan wel op een andere keer.

We hebben twee kinderen. Ondertussen zijn ze 20 en 22, maar ik heb ze vroeger dikwijls naar school gebracht en weer opgehaald. Mijn oudste zoon voetbalt in de eerste ploeg van een club. Ik ga bijna elke zondag naar zijn matches kijken. Dat lukt niet altijd, maar meestal wel. Je moet gewoon keuzes kunnen maken. Je moet kunnen zeggen: de wereld mag ontploffen, maar dit moment is voor mij en mijn gezin.”

Je zei net dat je één week per maand in Straatsburg zit. Breng je dan telkens een souvenir mee?

Bart: “Nee zeg! Vroeger was het wel zo dat ik soms voor de kinderen iets meebracht. Niet uit Straatsburg, maar bijvoorbeeld als ik op congres moest naar Barcelona of Berlijn. Het zijn allebei voetballers, dus meestal bracht ik de truitjes van de lokale ploeg mee. Nu kunnen ze er al lang niet meer in, maar die truitjes liggen nog steeds in hun kast.”

Roepen en tieren?

Krijgen jouw voorstellen gehoor in een parlement met binnenkort 750 collega's?

Bart: “Ja (*lacht uitbundig*). Als individueel parlements lid is het vooral belangrijk dat je goed kan argumenteren. Je moet ervoor zorgen dat je gerespecteerd wordt in een aantal thema's. Als je kennis van zaken hebt, zal men zeker naar je luisteren, zelfs al ben je parlements lid voor de Europese Volkspartij (EVP) die 260 leden telt. Om een idee

te geven, dat is ongeveer evenveel als de Kamer en het Vlaams parlement samen.”

Een grote mond opzetten is dus helemaal niet nodig?

Bart: “Bluffen en prietpraat verkopen met een grote mond zal zelfs je reputatie naar de vaantjes helpen. Als je dat doet, dan hou je misschien stand bij je achterban omdat je regelmatig de pers haalt, maar je zal niks bereiken.”

Komt het misschien ook omdat het Europese parlement een andere werking heeft dan het Belgische?

Bart: “Het belangrijkste daarin is dat we niet werken met een meerderheid en een oppositie. In ons nationale parlement is dat wel zo. Wij, als Europees parlement, onderhandelen met de Raad van Ministers. Bijvoorbeeld, bij een milieudossier heb je het parlement aan de ene kant, en de 27 ministers van Milieu aan de andere

kant. Dat betekent dat je als parlement zo sterk mogelijk in je schoenen moet staan om die Raad van Ministers te overtuigen. Vandaar dat je als individueel parlamentslid een grote dossierkennis nodig hebt om het parlement als één blok achter jouw voorstel te krijgen.”

Geuze en schimmelkaas

Welke thema's liggen je het best?

Bart: “Mijn expertise lag al – voor ik verkozen werd tot parlamentslid – in milieuzaken. Die ben ik uiteraard blijven uitbouwen. Mijn eerste legislatuur stond vooral in het teken van voedselveiligheid. Na verschillende voedselschandalen in de jaren negentig doorheen heel Europa, was de Unie zich ervan bewust dat de wetgeving rond voedselveiligheid grondig moest worden herzien. Na afloop van die vijf jaar moest Europa weer aan de top staan. De Commissie heeft toen een analyse gemaakt

van wat er moest gebeuren. Dat waren maar liefst 81 maatregelen.”

Ben je trots op jouw werk van die eerste legislatuur?

Bart: “Ik heb erg in deze zaak geïnvesteerd en ik durf toch te zeggen dat ik een aantal zaken heb gerealiseerd waar ik fier op ben.”

Zoals?

Bart: “Bijvoorbeeld: er waren op dat moment negentien verschillende Europese wetten over voedselhygiëne. Niemand zag nog het bos door de bomen. Die negentien wetten moesten dus herleid worden tot één wet die duidelijk was voor iedereen. Die wet was zo overdreven geformuleerd dat de productie van schimmelkaas of Geuzebieren onmogelijk werd. Ik heb dat samen met een paar andere collega's aangekaart in het parlement en ervoor gezorgd dat die fout er werd uitgehaald.

Criminele sigaretten

Je bent ook al elf jaar lid van de anti-fraudecommissie. Ben je dan zo'n fervente speurder?

Bart: “Ik ben lid geworden van de anti-fraudecommissie omdat ik het belangrijk vind dat het Europese begrotingsgeld correct besteed wordt. We spreken dan over 130 miljard euro. Dat is belastinggeld dat wij met z'n allen ophoesten in de vorm van inkomensbelasting en btw. Ik wil erop toezien dat topcriminele organisaties geen oneigenlijk gebruik kunnen maken van subsidies.”

Heb je al zo'n organisaties ontmaskerd?

Bart: “Verschillende. Het spectaculairst is wellicht de problematiek rond de illegale smokkel van sigaretten. Via de onderzoekscommissie hebben we vastgesteld dat de tabaksfabrikanten onder één hoedje spelen met de criminele organisaties. Er werden illegale transporten opgezet om te ontsnappen aan taksen en accijnzen. Een illegale zeecontainer vol sigaretten betekent een verlies aan accijnzen van twee miljoen euro. Op één jaar tijd kan zo'n criminele organisatie veel geld verdienen door gewoon één container per dag te vervoeren. We hebben de commissie gedwongen om actie te ondernemen. Het eerste proces dat in deze zaak gevoerd is, was tegen Philip Morris, producent van Marlboro. Het was voor Morris snel duidelijk dat hij het proces

“ Ik zou graag een wijntje gaan drinken na de uren met de collega's, maar dat gaat niet door de taalbarrière

zou verliezen. Er zijn onderhandelingen gevoerd en uiteindelijk zag de Europese Unie af van het proces in ruil voor een dubbele overeenkomst. Ten eerste moest Morris een schadevergoeding betalen van 1,3 miljard euro. Ten tweede was hij verplicht om een controlesysteem aan te schaffen. Telkens hij nu betrap wordt, moet hij de waarden in accijnzen die de Unie misgelopen is, volledig betalen.”

Europese affaires

Is iedereen even gedreven, of zie je ook andere types rondlopen in het parlement?

Bart: “Het is zoals in alle beroepsgroepen. Er zijn luiertjes die niks proberen en die meesurfen op het geheel. Er zijn zwakke, sterke, actieve of minder actieve mensen. Ook in het Europees parlement is dat zo.”

Zie je ook dingen die het daglicht niet mogen zien, zoals buitenechtelijke affaires in de Europese wandelgangen?

Bart: “Ja (*lacht uitbundig*). Natuurlijk zijn die er. Dat soort zaken komt overal voor waar mensen samenwerken. Als je in het geval van mijn buitenlandse collega’s zo goed als vier weken van huis bent, en het gaat thuis niet zo goed, dan ontstaan er relaties uit echte liefde, of puur voor de seks. Zolang het hun professionele handelen niet in de weg staat denk ik dat niemand daar zaken mee heeft.”

Als een parlement functioneert zoals andere beroepsgroepen, hoort het pintje achteraf er dan ook bij?

Bart: “Zeker! Hoewel het met sommige mensen al makkelijker gaat dan met anderen. Ik zou graag eens een wijntje gaan drinken of eens lunchen met de voorzitter van de anti-fraudecommissie, omdat we erg nauw samenwerken. Jammer genoeg gaat dat niet, want er is een taalbarrière. Hij is een Italiaans parlamentslid. Ik versta wel wat Italiaans, maar kan het niet spreken, en hij verstaat geen Engels.”

En de teambuilding?

Bart: “Die is er niet echt. We gaan wel elk jaar met de groenen vier dagen op retraite. Dan zijn we vier dagen samen en plannen we het hele jaar. Die paar dagen intens contact werken wel, het scheidt zeker samenhangigheid.” •

“ Je moet kunnen
zeggen: de wereld
mag **ontploffen**
maar dit moment is
voor mijn **gezin**

Het verdrag verduidelijkt

Valt het Verdrag van Lissabon bij jou in de goede smaak?

Bart: “Ik heb ervoor gestemd omdat ik het een stap vooruit vind, maar ik word er niet warm of niet koud van. Het belangrijkste is dat het parlement nu ook wetgevende bevoegdheid heeft op enkele erg belangrijke terreinen: landbouw en justitie, binnenlandse zaken en asiel- en migratiebeleid.”

Zijn er ook voordelen voor de lidstaten?

Bart: “De parlementen van de lidstaten kunnen vanaf nu ook controle uitvoeren op Europa. Ze kunnen het aanmaken van wetten verhinderen als ze vinden dat de EU het subsidiariteitsbeginsel schaadt. Dat beginsel zegt dat je alleen dingen op een hoger niveau beslist als dat nuttig is. De nationale parlementen kunnen dus aan Europa vragen om uit te leggen waarom zij het recht hebben om die bepaalde beslissing te nemen. Ik vind het positief dat er van onder uit controle is en dat we een reflectie krijgen op wat er gebeurt.”

Voor de burgers is er sinds het Verdrag van Lissabon ook heel wat veranderd. Ze hebben meer inspraak.

Bart: “Inderdaad, sinds 1 december is het Europees burgerinitiatief van kracht. De burgers kunnen ervoor zorgen dat bepaalde thema's door de Commissie behandeld moeten worden. Zoals bij alle wetgeving moet ook hier wel bepaald worden hoe het allemaal moet verlopen. Zeer onlangs is de Europese Commissie met een voorstel gekomen. Er moeten één miljoen handtekeningen verzameld worden uit minstens één derde van de lidstaten. Natuurlijk is het niet correct als je één handtekening hebt uit België, één uit Luxemburg en de rest uit Duitsland. Ik heb het voorstel nog niet grondig doorgenomen, maar ik dacht dat je minstens evenveel handtekeningen moet verzamelen als 750 keer het aantal Europarlementsleden uit die bepaalde lidstaat. Voor Duitsland zouden dat ongeveer 75.000 handtekeningen zijn, want er zijn 99 Duitse Europarlementsleden.”

Eén miljoen, dat zijn er wel erg veel, niet?

Bart: “Eén miljoen, op 500 miljoen inwoners, dat is haalbaar. Op dit moment is het nog een beetje dwaas, omdat er nog geen concrete afspraken zijn, maar het zal zeker lukken.”

Nederlandse Universiteit Maastricht opent campus in Brussel

“Kapers op de kust verrassen me niet”

De Nederlandse Universiteit Maastricht heeft een campus geopend in Brussel. De universiteit die zich vooral toespitst op Europees onderwijs, wil zich vestigen in het politieke hart van Europa. De nieuwe campus zal gebruikt worden als ontmoetingsplek voor alumni die ondertussen in Brussel werken.

“Het idee om in Brussel een campus op te zetten, leeft al jaren”, zegt Vivianne Heijnen, hoofd van deze nieuwe campus. “Uiteindelijk ben ik in augustus 2009 naar Brussel gestuurd met de opdracht een aantal losse cursussen te organiseren op willekeurige locaties. Als dat zou aanslaan, mocht ik op zoek gaan naar een gebouw.” Na een marktonderzoek besloot Vivianne op zoek te gaan naar een pand voor een nieuwe campus. “Ik heb met een heleboel mensen gesproken die werken bij de Europese instellingen, bedrijven en consultancies. Zij vonden die eigen campus een grote meerwaarde aan ons project omdat er inderdaad al veel losse cursussen georganiseerd worden.”

Nieuw concept

Het pand aan de Legerlaan, op tien minuutjes van de Europese wijk in Brussel, verschilt op het eerste gezicht niet veel van de andere rijhuizen in de straat. Toch huist achter de gevel een interessant concept. “Het hoofddoel van dit project is het aanbieden van korte cursussen over uiteenlopende Europese onderwerpen. Daarnaast is deze campus een ontmoetingsplek voor alumni die intussen in Brussel werken en wonen. Nu hebben ze een plek waar ze kunnen werken of relaxen tussen twee afspraken door. Bovendien is het ook voor de professoren interessant om in contact te komen met mensen die de theorie toepassen in de praktijk.” Het hele project lijkt een grote win-win-situatie. De universiteit haalt er ook zelf haar voordeel uit. Via de alumni die over de vloer komen, kan ze contacten leggen bij de instellingen en zo meer bekendheid vergaren bij de toekomstige werkgevers van haar studenten.

Ambitie

Hoewel de campus nog volop in de opstartfase zit, zijn de eerste activiteiten al gestart. “Nu is het allemaal nog kleinschalig. Het eerste jaar beginnen we met het organiseren van eendaagse cursussen en weekcursussen.” Daar zal het op termijn niet bij blijven. De bedoeling is dat er in deze campus ook deeltijds masters gedoceerd worden. “We richten ons op mensen die werken. Het is dus belangrijk dat we de cursus deeltijds

Vivianne Heijnen, hoofd van de nieuwe campus van Universiteit Maastricht

Walter Jansen, assistent op de campus

“Alumni krijgen een eigen stek

kunnen aanbieden, door hem over twee jaar te spreiden, en de lesmomenten 's avonds en in het weekend te voorzien.”

Concurrentie

Universiteit Maastricht is lang niet de enige onderwijsinstelling die dit soort cursussen zal aanbieden in Brussel. De Vrije Universiteit Brussel (VUB) beseft ook dat een stad als Brussel veel mogelijkheden biedt. “Brussel is een interessante locatie voor internationalisering”, zegt Peter Van Rompaey, hoofd van de dienst communicatie van de VUB. “Concreet zijn we bezig met de Brussels Faculties of Engineering. Dat is een project in samenwerking met de Université Libre de Bruxelles. We bieden onze vier masters voor ingenieurs nu ook in het Engels aan in beide onderwijsinstellingen.”

Het feit dat andere onderwijsinstellingen meer interesse tonen voor Brussel, ligt dus in de lijn van de verwachtingen. “Ik vind het niet verwonderlijk dat er kapers op de kust komen.

Internationaal gezien is Brussel echt een populaire stad omdat de Europese instellingen en de NAVO hier gevestigd zijn. Dat is een troef!”, zegt Peter. Toch is de VUB niet echt bang van de nieuwe concurrentie. “In dit kleine land met zijn vele universiteiten is er voortdurend concurrentie. Dat Universiteit Maastricht daar nu bijkomt is niet zo erg. We gaan onze eigen weg, en zijn er niet bang van. Die concurrentie houdt ons wakker. Langs de andere kant hebben we net onze 175ste verjaardag gevierd. Wat ervaring betreft, hebben we dus wel een streepje voor op de rest”, aldus Peter.

Uniek systeem

Vivianne Heijnen en Walter Jansen, assistent op de UM campus Brussel, zijn zich er erg van bewust. “We zijn op heel andere vakgebieden actief. Als we dan toch zouden overlappen met het aanbod van de VUB, zullen we ons zeker de vraag stellen of het nuttig is om die cursus nog langer aan te

bieden,” legt Vivianne uit.

Walter benadrukt dat Universiteit Maastricht een ander onderwijsstelsel hanteert dan de meeste universiteiten. “De klassieke hoorcolleges zijn bij ons eigenlijk maar een introductie van wat er de volgende weken op het programma staat. De studenten komen er te weten wat ze moeten lezen en hoe ze zich moeten voorbereiden op de volgende lessen. Die werkcolleges zijn heel interactief en gaan door in groepen van maximaal twintig studenten. Onder leiding van de professor discussiëren ze over de gelezen stof en komen ze al dan niet tot een conclusie. Op die manier wordt iedereen in het leerproces betrokken.”

De lijn wordt zelfs doorgetrokken naar de examens. “Je krijgt drie grote essayvragen waarin je alles moet verwerken wat je geleerd hebt,” verklaart Walter. De universiteit vindt het belangrijk dat die unieke onderwijsstelsel bekendheid krijgt en dus ook op andere plekken kan aangeboden worden.

De nieuwe campus in Brussel is daartoe al een stap in de goede richting. Toch is Universiteit Maastricht hiermee niet aan haar proefstuk toe wat buitenlandse avonturen betreft. De universiteit heeft al een campus in het verre India. “Die is vooral bedoeld om mensen te enthousiasmeren om in Maastricht te komen studeren. Verder is het ook een trainingscentrum, maar echte cursussen worden er niet gegeven,” vertelt Vivianne nog. •

De groten aan het woord

Iedereen is ambitieus. De vraag is of hij ambitieus is om te zijn of om te doen.

Jean Monnet: een van de grondleggers van de Europese Unie

Het is in Europa dat die reeks van vreselijke nationalistische oorlogen is geboren ... En er bestaat nochtans een remedie... We moeten een soort van Verenigde Staten van Europa creëren.

Winston Churchill: oprichter van de Beweging voor een Verenigd Europa.

Het lot zit vol toevalligheden en ik ben daar een goed voorbeeld van.

Herman Van Rompuy: eerste president van de Europese Unie

Diegene die de slechte niet durft aan te vallen, zal de goede slecht kunnen verdedigen

Robert Schuman: een van de grondleggers van de Europese Unie

Ik moet deze job bekleden omdat 27 regeringshoofden me ervoor uitgenodigd hebben. Ik mag dan misschien niet uw keuze zijn, maar ik ben de hunne.

Catherine Ashton: EU-hoge vertegenwoordiger voor buitenlandse zaken

Europa bestaat alleen nog maar uit kleine landen. Het enige nog relevante onderscheid is dat sommigen dat begrijpen en anderen nog altijd niet.

Paul Henri Spaak, een Belgische vader van de Europese Unie

Europa moet een wereldspeler worden. Niet ik.

Herman Van Rompuy: eerste president van de Europese Unie

Ik ben nooit kandidaat geweest, heb er niks aan gedaan, heb het bij momenten zelfs tegengewerkt.

Herman Van Rompuy: eerste president van de Europese Unie

Politieke eenheid betekent niet hetzelfde als het opslorpen van de natie

Robert Schuman: een van de grondleggers van de Europese Unie

“We verdienen goed”

Conferentietolk Ine Ramaekers toont haar ‘onzichtbare’ beroep

Tolken: ze zijn broodnodig. Zonder hen zouden de vergaderingen van de Europese instellingen tot niets leiden. Toch zitten ze elke dag weer achter slot en grendel in hun cabine. Ine Ramaekers is één van hen. Zij legt uit hoe het leven van een conferentietolk eruit ziet.

“Ik ben een freelance conferentietolk Engels, Frans, Spaans. Het is wel belangrijk om het onderscheid te maken tussen de ambtenaren en de freelancers. Ambtenaren zijn voltijds in dienst en freelancers zijn eigenlijk ambtenaar voor één dag. Wij hebben een webkalender waarop we aanduiden wanneer we beschikbaar zijn. Op basis daarvan krijgen we aanvragen toegestuurd.”

“Voor het ogenblik werk ik gemiddeld negen dagen per maand. Dat lijkt weinig, maar zodra we vier à vijf dagen werken, verdienen we een normaal startersloon. Je mag dus wel zeggen dat we goed verdienen, maar we kloppen dan ook lange dagen. Wij dragen communautaire belastingen af, en dus hoeven we in België geen belastingen meer te betalen. Je moet er natuurlijk wel rekening mee houden dat je als freelancer een zelfstandige bent. Wij moeten dus ook zorgen voor een eigen verzekering en we krijgen geen extra vergoedingen.”

“Bovendien is het ook erg specifiek werk. Slechts weinigen zijn ervoor opgeleid. Je moet al een master hebben om het postgraduaat te mogen volgen. Nadien moet je nog

eens slagen voor de test om voor de instellingen te mogen werken. Om een idee te geven: de slaagkans van de test is 30%. Ze houden die test opzettelijk zo moeilijk omdat de kwaliteit erg hoog moet zijn.”

“De toelatingsproef is veel moeilijker dan het ingangsexamen voor het postgraduaat, maar niet per se moeilijker dan het examen. Vooral de stress die erbij komt kijken, weegt zwaar. Je moet zes teksten tolken, uit drie vreemde talen. In mijn geval waren het twee Engelse, twee Franse en twee Spaanse teksten. Je mag kiezen welke tekst je eerst tolkt, maar nadien kiest de jury. Telkens je een tekst getolkt hebt, moet je de zaal verlaten en beslist de jury of je opnieuw binnenmag voor een andere tekst. Het kan dus goed zijn dat je na drie teksten niet meer hoeft binnen te komen, en dan ben je gebuisd. Wanneer je geslaagd bent, moet je nog een soort sollicitatiegesprek doen en vragen beantwoorden over de Europese instellingen.”

“Het is vrij moeilijk om zo’n vergaderingen te tolken, zeker die van het parlement. Die vergaderingen zijn onvoorspelbaar. Bij de Commissie en de Raad krijg je meestal op voorhand documenten en weet je waarover het zal gaan. Dat kan je dus perfect voorbereiden. Bij het parlement is dat niet zo. Je kan wel de agenda van die week bekijken, maar er zijn geen documenten.”

“Een bijkomende moeilijkheid is ons publiek. De Nederlanders en Vlamingen denken al gauw dat ze voldoende Engels kennen om naar de oorspronkelijke sprekers, of soms zelfs de Engelse tolken, te luisteren. Vandaar dat de Nederlandse cabine steeds extra hard haar best moet doen om haar klanten niet te verliezen.”

“ Vlamingen denken snel dat ze voldoende Engels kennen om naar de Engelse cabine te luisteren

“We zitten meestal met drie tolken in één cabine. Elk half uur wisselen we en de jongste collega is meestal als laatste aan de beurt. Hoewel we maar een half uur tolken, blijven we wel de hele vergadering volgen. Zo kunnen we inspringen als er plots een taal gesproken wordt die de collega die aan de beurt is, niet spreekt. Soms komen er ook talen binnen die niemand van de collega's heeft. Dan luisteren we bijvoorbeeld naar de Engelse cabine en vertalen we vanuit het Engels naar het Nederlands.”

“Zware fouten heb ik nog niet gemaakt. De context helpt vaak om geen fouten te maken. Soms zeg je wel eens iets stoms. Als je de tijd hebt om het recht te zetten, moet je dat natuurlijk ook doen. Ik heb wel al eens meneer met mevrouw verwisseld. Dat gebeurt vaak als die persoon een erg moeilijke naam heeft. Dan moet ik me zo concentreren op die naam, dat ik niet gehoord heb of het nu een vrouw of een man is.”

“Er gaan natuurlijk altijd dingen verloren tijdens het tolken. Je kan gewoon niet alles letterlijk vertalen. Onze taak is de boodschap zo volledig mogelijk over te brengen. Het gebeurt wel eens dat er iemand erg vuil taalgebruik hanteert. Ik vertaal dat natuurlijk niet letterlijk, maar de inhoud zal wel kloppen. Voor ons publiek is het vooral belangrijk dat zij een verhaal horen dat steek houdt. Wat niet relevant is, kunnen we weglaten.”

“We zijn in principe gebonden aan beroepsgeheim, al hangt het van vergadering tot vergadering af. Sommige vergaderingen worden live uitgezonden. Het is dan ook logisch dat we daar niet over hoeven te zwijgen. Als het om vertrouwelijke vergaderingen gaat, is het wel iets anders. Dan moeten we alle documenten mooi in een afgestempelde enveloppe steken. Gewoonlijk zweeft het er zo wat tussenin. Je mag natuurlijk niet naar de pers stappen, maar als je thuis tegen je vriend zegt over welk woord ze uren hebben gediscussieerd, dan denk ik dat het niet echt kwaad kan. Zolang je de exacte inhoud maar niet verklapt. Vaak weet ik dat ook niet meer. Ik tolk wel alles, maar ik ben meer bezig met de taal en het overbrengen van de boodschap, dan met de eigenlijke inhoud.” •

De ongekekende kantjes van Europa

De Europese Unie is over het algemeen erg **precies** als ze beslissingen neemt. Zo zijn er Europese afspraken over de snelheid van de **ruitenwipers** van een tractor. Die moeten per minuut minstens twintig keer over en weer gaan. De rokers onder ons kijken ook dagelijks op het resultaat van een Europese wet. Het **kadertje** op een pakje sigaretten waarin staat dat roken dodelijk is, moet tussen de **drie en de vier millimeter** dik zijn.

Dat jij je weg overal vindt met je gps heb je volledig te danken aan het **Amerikaanse leger**. Het systeem bestaat zelfs al van in de jaren '70, en was oorspronkelijk bedoeld om kernwapens met een grotere precisie te kunnen afschieten. In de jaren '80 werd het signaal toegankelijk voor iedereen, zij het met een grotere foutmarge. Nog wat later, in de jaren '90, droomde Europa van een **eigen 'gps'-systeem**, omdat ze niet afhankelijk wilden blijven van het Amerikaanse leger. Ondertussen is **Galileo**, de Europese variant, bijna klaar. In 2013 zou hij operationeel moeten zijn.

Echte Parmaham kan alleen maar afkomstig zijn uit Italië. Dat is zelfs vastgelegd in een Europese Verordening: het zogenaamde label '**Beschermde Geografische Aanduiding**'. Die zegt dat het product volledig geproduceerd, verwerkt en bereid moet zijn in een bepaalde streek en volgens een traditionele werkwijze. Het eerste Vlaamse **streekproduct** dat dit Europese label kreeg was de Vlaams-Brabantse tafeldruif. Dit verscheen, toevallig of niet, op de Vlaamse feestdag in het Europese Publicatieblad.

In een gebied waar tientallen talen gesproken worden, en er in drie verschillende alfabetten geschreven wordt, zijn **vertalers** onmisbaar. Vooraleer tolken en vertalers bij de Unie aan de slag kunnen, moeten ze een zware selectieprocedure doorstaan. Toch **loopt er af en toe iets mis**. Er werd in het Parlement opgeroepen om in de toekomst maatregelen uit te werken over de veiligheid van auto's. Er moeten ook maatregelen zijn 'met betrekking tot de preventie van verwondingen als gevolg van **zweepslagen**'. Het bleek om een foute vertaling te gaan want wie de Engelse tekst leest, zal zien dat het om een '**whiplash**' gaat.

De Europese instellingen beseffen hoe langer hoe meer dat ze inspanningen moeten doen om de **belangstelling van de media** te wekken. Ze huren zelfs communicatiespecialisten in om hen daarbij te helpen. Aan de andere kant richten ze ook eigen media op. De Commissie heeft een eigen **kanaal op You Tube**, EU Tube genaamd. **Europartv** is dan weer de naam van de webtelevisie van het Parlement.

Nieuwsgierig?

<http://www.youtube.com/user/eutube>
<http://www.europartv.europa.eu>

Europa heeft nood aan een geharmoniseerd asielbeleid

Het beloofde land?

De Europese Unie heeft het idee overspoeld te worden met asielzoekers. Toch blijkt het tegendeel waar. Opvallend is wel dat er tussen de lidstaten van de Unie enorme verschillen bestaan. Europa werkt aan een geharmoniseerd asielbeleid om deze verschillen weg te werken, maar dat blijkt een moeilijke opgave. Babel vroeg verduidelijking aan een aantal Europese migratie-experten.

Het rapport van het UN High Commissioner for Refugees (UNHCR) vertelt hoeveel asielaanvragen 44 geïndustrialiseerde landen kregen in 2009. Dat zijn de 27 lidstaten van de Europese Unie, Canada, de Verenigde Staten, Australië, Nieuw-Zeeland, Japan, Korea, en bijna alle andere Europese landen die geen lid zijn van de Unie. Belangrijk is wel dat er een onderscheid gemaakt wordt tussen vluchtelingen en migranten. Vluchtelingen zijn mensen die onmogelijk nog kunnen leven in hun eigen land en internationale bescherming nodig hebben. Migranten gaan voornamelijk op zoek naar een beter economisch leven, maar lopen geen gevaar.

“UNHCR is een vluchtelingenorganisatie. De economische migranten zijn dan ook niet opgenomen in onze cijfers”, legt Vanessa Saenen van UNHCR uit. “Het gevoel overspoeld te worden, kan voortkomen van de instroom van migranten, maar dat weten we niet omdat we daar geen cijfers van hebben. Als het enkel gaat over vluchtelingen, is die perceptie helemaal fout”, zegt Vanessa.

Landen van oorsprong

Het grootste deel van de vluchtelingen komt, net als in 2008, uit Afghanistan, Irak, Somalië, Rusland en China. Binnen deze top-vijf zijn de landen wel van plaats verwisseld. Voor het eerst sinds 2006 is Irak niet het belangrijkste herkomstland. Afghanistan heeft die eerste plaats ingenomen. “De reden hiervoor ligt in Iran en Pakistan. Veel vluchtelingen kiezen ervoor om dicht bij hun land van oorsprong te blijven. Afghanen zullen dus eerder asiel aanvragen in Iran of Pakistan. De laatste jaren heeft Iran zijn asielbeleid enorm verstrengd. Ze geven de Afghaanse asielzoekers geen geld meer en ze dreigen hen terug te sturen. Daardoor ra-

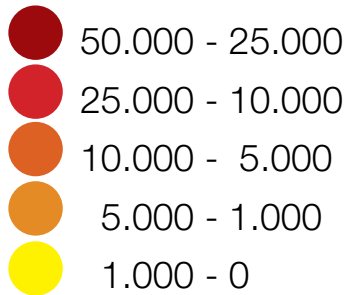
ken die mensen hun geldreserves op. Wat we vaak zien, is dat ouders hun kinderen naar Europa sturen omdat minderjarigen niet mogen teruggestuurd worden. Ze hopen dat hun kinderen asiel krijgen en nadien de rest van de familie kan overkomen. Deze overlevingsstrategie zorgt dus voor die opmerkelijke stijging van Afghaanse asielaanvragen.”

De 44 geïndustrialiseerde landen kregen vorig jaar 377.200 asielaanvragen te verwerken. Dat zijn er slechts honderd meer dan het jaar voordien. Een lichte stijging, maar in vergelijking met de 620.000 aanvragen van 2001 stelt die stijging niet veel voor. De Verenigde Staten blijven de populairste bestemming. Zij nemen 13% van alle vluchtelingen voor hun rekening. “Een van

“ De perceptie overspoeld te worden met asielzoekers klopt niet

Aantal asielaanvragen

Nationaliteit van de asielzoekers

de redenen waarom er zoveel mensen naar de Verenigde Staten trekken, is de taal. Ze hebben de droom om een nieuw leven te beginnen in die melting pot, waar sowieso al verschillende culturen samenleven”, legt Vanessa uit.

Europese ongelijkheid

In Europa is het aantal asielaanvragen dan weer het sterkst gestegen. In vergelijking met 2008 steeg het aantal aanvragen met één procent. De sterkste stijging wil dus niet meteen zeggen dat het een erg grote stijging is.

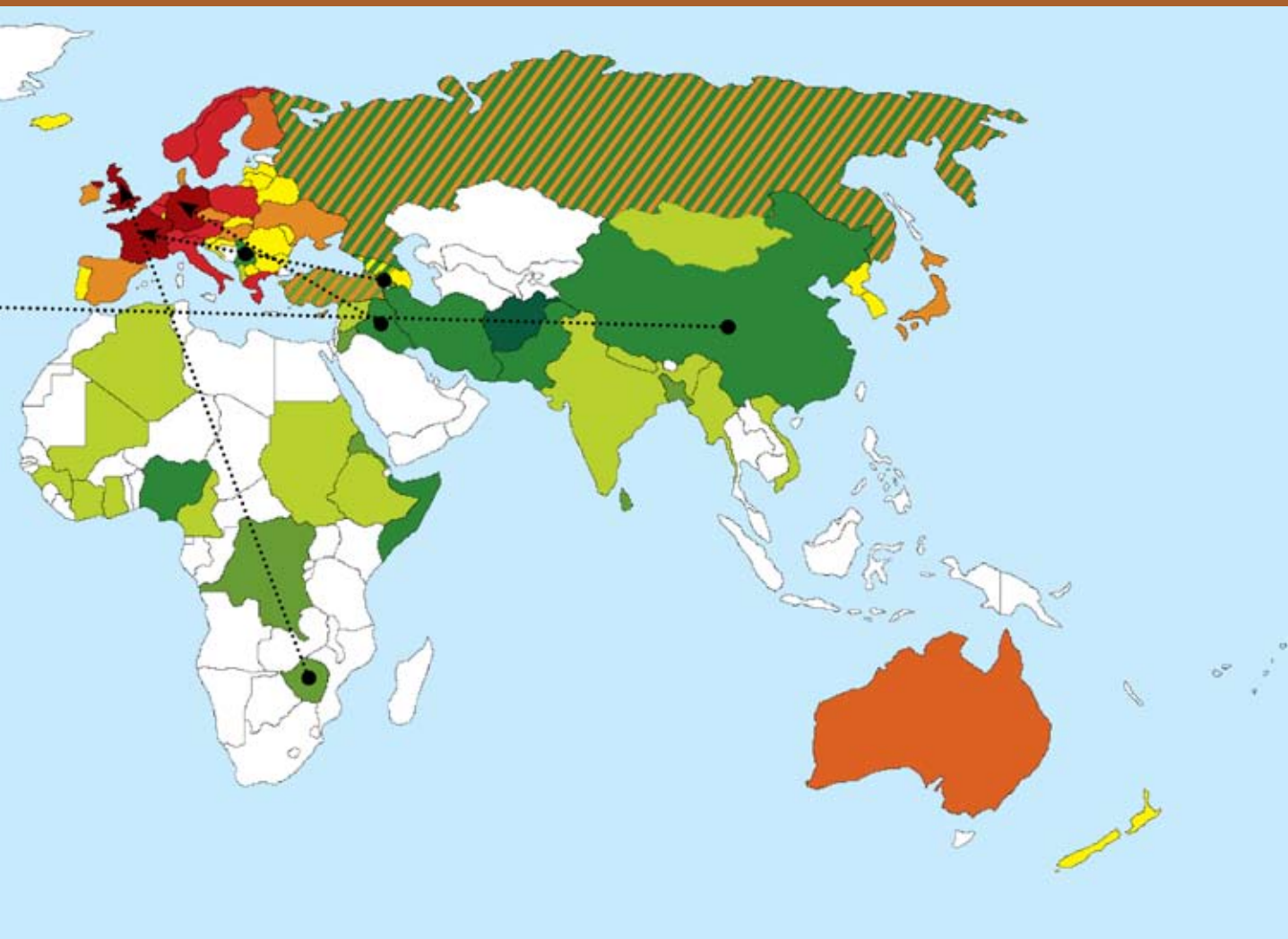
Binnen de Europese grenzen zijn er enorme verschillen tussen de lidstaten. Frankrijk, Groot-Brittannië en Duitsland vormen de top-drie van Europese bestemmingen. België staat op de negende plaats. “Vluchtelingen kiezen nooit om één bepaalde reden

voor een bestemming. Er spelen verschillende factoren mee. De taal is daar een belangrijk onderdeel van, maar bijvoorbeeld ook de historische banden tussen landen zoals kolonialisme. Vaak is hun keuze ook gebaseerd op een diaspora. Als er al veel mensen van hun eigen nationaliteit in een bepaald land wonen, zullen de vluchtelingen voor dat land kiezen”, vertelt Vanessa.

Dat een groot deel van de vluchtelingen in Frankrijk uit Armenië komt, heeft bijvoorbeeld vooral te maken met die diaspora en de historische banden. De bekendste Franse Armeniër is ongetwijfeld Charles Aznavour. Voor Groot-Brittannië kiezen ze dan weer om hele andere redenen. “De mensen moeten daar geen identiteitskaart bij zich hebben, waardoor ze denken dat ze minder last zullen hebben van discriminatie,” verklaart Vanessa. Opvallend is dat het vooral Zim-

naar waar?

babwanen zijn die asiel aanvragen in Groot-Brittannië. Dat komt omdat Zimbabwe er sneller als vluchteling erkend worden sinds 2009. Voordien hadden alleen voormalige leden van het MDC, een politieke partij in Zimbabwe, recht op de vluchtelingenstatus. Sinds vorig jaar horen daar ook de mensen bij die zich niet kunnen verzoenen met het regime en dus gevaar lopen als ze teruggestuurd worden naar Zimbabwe. Duitsland staat bij de asielaanvragers dan weer bekend als een land met een vrij makkelijke asielprocedure. “Bovendien is het een land met een sterke economie. Mensen vluchten om bescherming te krijgen, maar hopen uiteraard om een nieuw leven te kunnen uitbouwen. Dat gaat natuurlijk makkelijker met een goede job. Dat is voor Duitsland een erg belangrijke factor”, zegt Vanessa.

Zweden siert de vierde plaats op de lijst van populairste Europese bestemmingen. Het krijgt vooral asielaanvragen van Iraakse vluchtelingen omdat er al een groot aantal Irakezen een tweede thuis gevonden hebben in Zweden. Toch is die vierde plaats opmerkelijk laag. Amper twee jaar eerder stond het land nog op nummer één. Die daling is te wijten aan een verstrengd asielbeleid. “Een gevolg daarvan is dat er een waterbedeefte ontstaat. Het strengere asielbeleid van Zweden heeft ervoor gezorgd dat een heel pak Iraakse vluchtelingen massaal naar Noorwegen

“ In de EU
zijn er enorme
verschillen
tussen de
lidstaten

“ Er is geen Europese mentaliteit. De lidstaten denken op nationaal niveau

of Denemarken trekken”, legt Vanessa uit.

“Die enorme nationale verschillen zorgen er ook voor dat de vluchtelingen een beetje gaan shoppen in Europa. Ze vragen asiel aan in verschillende landen, in de hoop ergens asiel te verkrijgen”, zegt Vanessa. Dat lijkt een goed plan, maar eigenlijk is het nefast voor die vluchtelingen.

“Zo lijken ze minder geloofwaardig. De controleurs zullen al snel denken dat het om gelukszoekers gaat die misbruik maken van het systeem.”

Dublin II

Met de Dublin II verordening probeert de Europese Unie een antwoord te bieden op dat shoppen. Deze maatregel zegt dat het eerste land waar iemand asiel aanvraagt, die

aanvraag ook moet behandelen. Door deze regel heeft het dus geen zin meer om nog een tweede aanvraag in te dienen in een ander land.

Volgens Kathelijne Houben van Vluchtelingenwerk Vlaanderen heeft ook deze medaille een keerzijde. “Die verordening wordt door bepaalde lidstaten misbruikt. De oorspronkelijke bedoeling van de verordening was het asielshoppen tegen te gaan, maar ze wordt meer gebruikt als een soort van herverdelingsmechanisme. Bovendien is die verordening gebaseerd op een foute veronderstelling. Ze gaat ervan uit dat de asielprocedure in de verschillende lidstaten kwalitatief even goed is, maar dat is helemaal niet het geval.”

Griekenland ondervindt de gevolgen van deze maatregel het sterkst. “Zowat alle lidstaten sturen hun asielzoekers terug naar Griekenland als ze merken dat die vluchtelingen daar al een aanvraag hebben ingediend. De lidstaten vinden dat ze moeten terugsturen naar Griekenland. Anders bevestigen ze de praktijk van dat land, en geven ze toe dat een land een asielprocedure mag organiseren die onvoldoende is. Ze willen het signaal geven dat Griekenland zijn beleid echt moet verbeteren”, legt Kathelijne uit. “Maar eigenlijk moeten we zo

snel mogelijk van die Dublin II verordening af. Laat de asielzoekers zelf kiezen waar ze hun nieuwe leven willen leiden. Wij gaan er bij Vluchtelingenwerk Vlaanderen ook vanuit dat het de integratie van deze asielzoekers alleen maar ten goede komt. Vaak kiezen ze voor een bepaald land omdat er mensen wonen die ze kennen. Dat maakt het leven en de integratie van die mensen alleen maar makkelijker”, argumenteert Kathelijne.

Een ander fenomeen dat de kop opsteekt in Europa, is het afkijken van de buurlanden. “We zien dat het vaak niet inspireert om het beter te doen, integendeel. Stel dat Irakezen in België 40% kans maken om erkend te worden, maar in Nederland maar 20%, dan is de kans groot dat België zijn beleid ook zal verstrengen. Daarom vinden we het erg belangrijk dat er een functionerend gemeenschappelijk Europees asielbeleid komt”, zegt Vanessa. Volgens Kristine Goossens, adviseur op het kabinet van demissionair staatssecretaris voor Migratie- en Asielbeleid Wathélet, is er geenszins sprake van een achteruitgang. “António Guterres, het hoofd van de UHNCR, heeft ons land in februari van dit jaar nog bezocht. Hij heeft België geroemd voor zijn solide asielstelsel. Sinds 2008 is er zelfs een stijging van het aantal positieve beslissingen.”

Geharmoniseerd asielbeleid

Dit geharmoniseerde asielbeleid waar UNHCR het over heeft, is al jaren in wording, maar het lijkt maar niet te lukken. “Er is te weinig wil bij de lidstaten om tot dat geharmoniseerde beleid te komen”, zegt Kathelijne. “Alle lidstaten leggen verschillende accenten, wat het bijzonder moeilijk maakt om een akkoord te sluiten.” Vanessa heeft het over de onduidelijkheid van de Europese normen. “Ze zijn voor interpretatie vatbaar, waardoor ze op verschillende manieren toegepast worden in de lidstaten. Er is ook geen echte Europese mentaliteit. De lidstaten denken eerder op nationaal niveau.” Toch blijkt dat de Europese Unie al inspanningen heeft gedaan. “Er zijn al heel wat richtlijnen doorgevloeid. De laatste jaren zijn er een aantal heel belangrijke stappen gezet in de richting van dat eenvormige beleid”, zegt Kristine. “Er zijn bijvoorbeeld minimumnormen opgelegd aan de lidstaten voor de opvang van asielzoekers. Dat zijn natuurlijk minimumnormen, dus er zijn nog veel belangrijke stappen te zetten”, geeft Kristine toe.

Minder illegaliteit

Dat die stappen gezet worden, is in het belang van alle lidstaten. “Het is allemaal nog een beetje koffiedik kijken, want we zijn uiteraard nog niet zo ver. Een volledig feilloos systeem is natuurlijk een utopie, maar ik denk dat de vluchtelingen minder reden hebben om twee aanvragen in te dienen omdat ze in principe in iedere lidstaat dezelfde kansen hebben”, legt Vanessa uit. “Hun kansen gaan ook vergroten. Op dit moment is Europa obsessief bezig met het terugsturen van asielzoekers. Als er een functionerend, geharmoniseerd asielbeleid zou zijn, denk ik dat een aantal mensen die nu teruggestuurd worden, wel bescherming zouden krijgen. Daardoor gaan er ook minder mensen kiezen voor een moeilijk leven in de illegaliteit. Voordien deden ze dat wel omdat ze vreesden om teruggestuurd te worden. Als het beleid versoepelt, valt er niks meer te vrezen, en zullen ze dus ook asiel aanvragen.”

Bovendien is het voor de lidstaten zelf van het grootste belang dat dit geharmoniseerde beleid er komt. Als er in elke lidstaat hetzelfde beleid gehanteerd wordt, zullen de asielzoekers evenrediger verdeeld zijn. •

Mensensmokkel

Vooraleer vluchtelingen asiel kunnen aanvragen in Europa, moeten ze natuurlijk het continent bereiken. Vaak gebeurt dat via netwerken van mensensmokkel. “Dat zijn soms echt drama’s. Mensen verkopen hun hele hebben en houden om de trip naar Europa te kunnen betalen. Onderweg blijkt ineens dat ze afgezet worden ergens tussen Europa en hun land van herkomst. Mensen die via de Middellandse zee komen, krijgen het soms nog harder te verduren. Als de smokkelaars merken dat de boot te vol zit, gooien ze gewoon wat mensen overboord. Om niet ontdekt te worden door politiepatrouilles, stoppen ze vaak ook één of twee kilometer van de kust. De asielzoekers moeten dan maar al zwemmend proberen hun bestemming te bereiken. Dit zijn verschrikkelijke praktijken, maar ze zijn enorm moeilijk uit te roeien omdat ze zo winstgevend zijn”, zegt Vanessa Saenen van het UHNCR

België betaalt veel aan Europa

Professor Herman Matthijs legt uit hoe het in elkaar zit

Dit jaar beschikt de Europese Unie over een budget van afgerond 130 miljard euro. Een hele som geld, maar de overheden van België beschikken jaarlijks over een groter budget. Europa moet dus een veel groter gebied leiden, met minder geld. Professor overheidsbegrotingen Herman Matthijs van de Vrije Universiteit Brussel legt uit hoe dat kan.

“De Europese begroting mag geen tekorten vertonen. Daardoor moeten er dus elk jaar voldoende geld zijn om de voorspelde kosten te kunnen betalen”, zegt Matthijs. Een tweede en misschien wel belangrijkere reden is het aantal bevoegdheden van Europa. “Een groot stuk van de Europese middelen gaat naar landbouw, visserij en regionaal beleid. Als je dat vergelijkt met de begroting van de Verenigde Staten, zie je dat ongeveer de helft van het Amerikaanse budget naar sociale zekerheid gaat. In Europa ligt die bevoegdheid nog steeds bij de lidstaten. Die kosten zijn dus ook niet voor de Europese begroting.”

Voor het geld kan uitgegeven worden, moet de Unie het bij elkaar sprokkelen. Europa mag geen belastingen heffen, dus moet elke lidstaat een stukje van zijn budget doorgeven aan de Unie. Dat stukje is samengesteld uit drie verschillende heffingen: de belasting op toegevoegde waarde (btw), douanerechten en landbouwheffingen en een percentage van het Bruto Nationaal Inkomen (BNI). Hoeveel dat precies is, hangt af van de welvaart van de lidstaat. Hoe groter het BNI, hoe groter de bijdrage.

“**Brussel zonder de Europese instellingen? Dat is Hasselt of Mechelen**

Logischerwijze doneren de rijke lidstaten dus meer dan de arme. Meer dan de helft van de begroting komt uit amper vier lidstaten: Italië, Duitsland, Frankrijk en Groot-Brittannië. België staat op de vijfde plaats en geeft jaarlijks zo'n vijf miljard euro aan de Unie. Dat lijkt veel, maar het is minder dan één euro per dag per Belg. Doordat sommige landen meer betalen

dan andere, krijg je netto-betalers en netto-ontvangers. Een netto-betaler geeft meer aan Europa dan hij terugkrijgt, en een netto-ontvanger krijgt meer terug dan hij betaalde. Op het eerste gezicht is België dus een netto-betaler, maar daar moet toch twee keer over nagedacht worden.

“Voor de meeste landen kan je exact berekenen wat ze geven en terugkrijgen, maar België is een apart geval omdat hier heel veel Europese instellingen gevestigd zijn. Die instellingen trekken op hun beurt lobbyagentschappen, advocaten en journalisten aan. Bovendien wonen er 10.000 Eurocraten in België. Zij consumeren, waardoor ze hier btw betalen. Ze maken vaak gebruik van de luchthaven van Zaventem en betalen grondbelasting aan de gemeente waar ze wonen. Dat brengt natuurlijk indirect iets op, maar hoeveel, dat kan je niet exact berekenen”, legt Matthijs uit. Natuurlijk brengt die aanwezigheid van de instellingen extra kosten met zich mee. “Er zijn om de haverklap betogingen. Brussel moet dus opdraaien voor de kosten die ze maken om de veiligheid te garanderen op die manifestaties. Maar wat zou Brussel zijn zonder die instellingen? Een stadje zoals Hasselt of Mechelen.” •

Elke Belg betaalt **300 euro** om de **Griekse schuldenput** te vullen.

Wat vind je daarvan?

Jean Pollet (63): “Als het geld goed besteed wordt, vind ik het ok, anders niet. Ik ga ook niet helemaal akkoord met het systeem dat de rijke landen aan de arme geven. Stel: je krijgt zakgeld van je ouders, maar je weet op voorhand dat als je te kort komt op het einde van de maand, dat je ouders nog extra zullen geven. Ga je dan zuinig leven?”

Sophie Deprouw (35): “Het is een oplossing, maar het is niet de ideale. Op zich vind ik het geen probleem om dat te betalen, omdat ik denk dat we anders weer in zo'n crisis belanden als in 2009, of nog erger. Ik vind het alleen een beetje hypocriet dat veel mensen nu kritiek hebben, terwijl ze twee jaar geleden net hetzelfde gedaan hebben voor de banken en toen riep niemand.”

Kristel Eraets (32): “Er wordt veel geld weggegeven dat eigenlijk van ons is. Enerzijds voelen we niet dat het weg is. Anderzijds denk ik dat hier nog wel wat werk is dat eerst moet aangepakt worden. Maar we hebben niks te zeggen. Ik denk er niet zo fel over na, maar op zich is het niet eerlijk dat ze met ons geld hun goesting doen.”

Jonas De Braekeleer (19): “Ik vind persoonlijk dat wij niet moeten opdraaien voor de fouten die Griekenland zelf gemaakt heeft. Ze hadden in de eerste plaats al niet mogen meedoen met de euro. Daar waren bepaalde voorwaarden voor gesteld, en daar voldeden ze niet aan. Eigenlijk had België dus ook niet mogen meedoen met de euro, want wij waren ook niet in orde. Daarnaast wordt beweerd dat Griekenland gesjoemeld heeft met zijn cijfers. Langs de andere kant weet ik niet wat er dan wel zou moeten gebeuren. Als we niks doen, zitten wij ook in de problemen.”

Tine Seaux (56): “Ik vind het heel dubbel. Ik heb niks tegen het gegeven dat lidstaten geholpen worden, maar ik twijfel eraan dat het op de juiste manier gebeurt. En ook, wat als er na Griekenland nog andere landen volgen? Geraken ze er dan eigenlijk nog wel uit? Los daarvan, solidariteit is nodig, daar ben ik het mee eens.”

Kris Artois (45): “Het kan er nog wel bij, zeker? We kunnen er toch niks aan veranderen, of we ons daar nu druk in maken of niet. De solidariteit die er in Europa heerst, moet er ook blijven, vind ik, omdat Europa veel machtiger is dan België.”

Dochter Elke over Herman Van Rompuy

“Mijn pa is de rustbrenger thuis”

Dochter Elke (26) gunt ons een blik op de echte Herman. Zelf is ze pr-assistente, en heeft ze absoluut geen ambitie om in de politiek te stappen. Ze deelt een appartement met twee vriendinnen in hartje Brussel. “Echt 1000 Brussel, dat was altijd al het plan. Ik rijd niet graag met de auto, dus ik heb een goede verbinding met het openbaar vervoer nodig.”

Het grootste cliché eerst. Is je vader echt zo'n droogstoppel?

Elke: “Dat is dus totaal niet zo, maar hij vindt het niet zo erg dat het beweerd wordt. Onze humor bestaat niet uit moppen vertellen. We geven elkaar steken, en reageren erop.”

Dat imago is voor het grote publiek nu wat doorbroken door die haiku (Japanse dichtvorm nvdr) die hij voorlas.

Elke: “Die haiku's schrijven doet hij al heel lang. Hij sms't er mij regelmatig eentje door en op zijn website staan er ook veel. Hij houdt wel van poëzie. Ik vermoed dat hij er ooit iets over gelezen heeft, en het nadien zelf probeerde. Een goede haiku gaat over de natuur, bestaat uit drie regeltjes en een bepaald aantal lettergrepen. Ik kan het zelf niet, maar een vriendin van me schrijft er vaak als we op vakantie zijn. Ze zegt dan steeds dat ik ze naar mijn pa moet sturen. ‘Dat kan niet van jou komen’, antwoordt hij dan. Niet omdat ze zo goed zijn, maar omdat hij weet dat ik geen haiku's kan schrijven.”

Zijn eigen website bewijst wel dat hij mee is met zijn tijd.

Elke: “Sinds een jaar heeft hij zelfs een Facebookprofiel. Ondertussen heeft hij al enorm veel ‘vrienden’. Hij zet regelmatig iets in zijn status en hij antwoordt zo veel mogelijk op reacties. Hij krijgt graag respons. De laatste tijd wordt het wel wat veel om allemaal te onderhouden.”

Vooruitstrevend voor een man die elke week naar de kerk gaat?

Elke: “Mijn pa is supergelovig en ik ben dus gelovig opgevoed. Tot mijn achttiende ben ik mee naar de mis geweest. We waren niet verplicht, maar er was toch een lichte druk. Mijn oudste broer heeft voor ons de weg geëffend. Vanaf toen stonden we nog wel op voor het ontbijt, maar nadien kropen we terug in ons bed.”

Je vader draagt normen en waarden hoog in het vaandel. Was hij daardoor een strenge vader?

Elke: “Mijn pa was niet echt streng. Natuurlijk, als we een slecht rapport hadden, dan mochten we soms niet uitgaan. Maar eens je een bepaalde leeftijd hebt, kunnen ze er toch niet veel meer op zeggen.”

Heeft zijn politieke carrière weerslag gehad op je jeugd?

Elke: “Hij was niet altijd even vroeg thuis, maar ik heb nooit het gevoel gehad dat hij er niet was. Als er iets scheelde, kon ik altijd bij hem terecht. Nu nog steeds. Zondag komen we met de hele familie samen. Hij probeert alles goed te regelen en zorgt ervoor dat hij er altijd bij kan zijn. Zijn prioriteiten zijn duidelijk, dat zijn wij, zijn kinderen. Het enige wat ik echt merkte van zijn publieke rol, was wanneer wildvreemde mensen hem aanspraken op straat. Ik kan me daar nog altijd echt aan ergeren, maar hij hoort het niet eens.”

In de politiek is hij de grote bemiddelaar. Speelt hij thuis ook voor verzoener bij ruzies?

Elke: “Mijn pa is de rustbrenger. Hij heeft nooit stress. Mijn mama daarentegen is wel erg stressy. Hij houdt mijn ma goed in evenwicht. Bijvoorbeeld nu met de verhuis. Mijn pa is dan zo attent om alle kinderen te sms'en: ‘mams is een beetje gestresseerd,

“ Zolang
Obama leeft,
zit papa safe

zorg ervoor dat je doet wat je kan om te helpen en hou je wat rustig.”

Heb je die rustige genen van je vader geërfd

Elke: “Neen, ik ben dezelfde stresskip als mijn moeder. Wat we wel gemeen hebben is onze overbezorgdheid. Als ik zondag nog laat naar huis vertrek met de trein, moet ik altijd bellen als ik veilig ben aangekomen. Dat vind ik zo schattig aan hem.”

Op 1 januari 2010 werd hij officieel president van Europa. Is hij blij met die nieuwe job?

Elke: “Hij zal het niet met zoveel woorden zeggen, maar ik denk van wel. Hij vond het wel lastig dat hij nu ineens alles moet achterlaten in België. Hij had liever de rit van premier uitgemaakt om BHV op te lossen, maar hij eindigt zijn politieke carrière wel aan de absolute top.”

Hoe hebben jullie de verkiezing beleefd?

Elke: “De dag dat de beslissing genomen werd, was ik samen met mama in de ambtswoning in Brussel. Mijn zus was een week voordien net bevallen van haar tweede kind, dus we pasten die dag op Lander, haar eerste zoon. Toen ik Lander eten gaf, ging mijn gsm aanhoudend af. Ik had nog niet echt in de gaten wat er aan de hand was. Ik ging kijken, en had tien berichten: allemaal gelukswensen. Toen ik naar mijn beste vriendin, een journaliste, belde, was die euforisch. Ze zei dat ik het journaal moest opzetten. Het straffe aan het verhaal was, dat mama een sms gekregen had van papa, maar haar gsm lag nog in de auto. We wisten het heugelijke nieuws dus pas tegelijk met de rest van het land, gewoon omdat mama zo stom was om haar gsm in de auto te vergeten.”

“ Zijn
prioriteit
zijn wij,
zijn kinderen

Hebben jullie dan een feestje gebouwd?

Elke: “Niet echt. Ik heb naar mijn broer gebeld. Hij is meteen afgekomen. Mijn zus is thuisgebleven, bij haar pasgeboren kindje. We hebben dan wel een flesje koud gezet. Toen papa aankwam, stond ik buiten met een fles champagne en drie glazen. Wat ik niet wist, was dat hij ook een cameraploeg. Ik schaamde me wel, maar ik moest het me niet aantrekken van papa. “Het werd toch pas binnen een jaar uitgezonden”, zei hij. Wat later op de avond begon ik te babbelen tegen die journalist. Het bleek Martin Heylen te zijn. Dus ja, het blijft wel een memorabele avond.”

De dag nadien stond er een foto van hem en zijn kleinkind in alle kranten. Gaat dat niet te ver?

Elke: “Dat was dus Lander. Mijn zus vindt dat niet erg. Als ze het niet zou willen, zou het niet gebeuren. Haar eerste reactie was zelfs dat haar zoontje een snottebel had hangen. Die foto was trouwens puur

toeval. Er was een interview gepland met mijn mama. De fotograaf stond blijkbaar al klaar om haar te fotograferen. Mijn vader kwam toen gewoon binnen met Lander. Een fotograaf laat zo’n kans natuurlijk niet schieten.”

Sinds hij president is wordt hij nochtans enorm beschermd. Wat klopt er van die tien bodyguards?

Elke: “Het zijn er inderdaad tien, maar ze wisselen elkaar af. Hij heeft er steeds twee bij zich. Het komt er op neer dat ze zijn agenda moeten kennen. Hij mag nergens alleen naartoe gaan. Nochtans vroeg ik hem onlangs of hij naar de mis was geweest. ‘Ja, zei hij, maar ik heb het niet laten weten.’ Hij was zelfs trots dat hij ze had kunnen ‘afschudden’. Hij vindt die bescherming zelf belachelijk. Maar eerlijk, ik denk niet dat mijn vader het mikpunt van terroristische aanslagen is. Er lopen veel meer mensen rond die Obama willen afmaken. Zolang Obama nog leeft, zit mijn vader safe.” •

De rust zelve

Dat een man in een hoge functie met kritiek moet kunnen omgaan, werd onlangs nog maar eens bewezen. Nigel Farage, een Brits eurohater, had het gemunt op president Van Rompuy. Onze dappere Belg kreeg de huid vol gescholden, maar verloor geen vin.

De letterlijke woorden van Farage:

“Is dit nu de president van Europa? U hebt het charisma van een dweil en het uitzicht van een bankbediende.

Misschien is dat omdat u uit België komt, dat niet eens een echt land is.” Van Rompuy bleef rustig en reageerde op het moment zelf helemaal niet.

Volgens dochter Elke is dat niet zo uitzonderlijk. “Ik heb hem nog nooit kwaad of slecht gezindgezien. Dat is echt een gave. Toen ik elf jaar was, stond er elke zondag een man met een groot kartonnen bord voor onze deur. Daar stonden een heleboel moeilijke woorden op die ik toen niet begreep. Het was in ieder geval een boodschap tegen een beslissing die mijn vader genomen had. Hij trok zich daar geen bal van aan en fietste er gewoon langs. Ik heb die gave niet. Ik weet nog dat mijn jongste broer en ik die man in de gaten hadden. Ik ben op hem af gestapt en vroeg hem of dat bord voor mijn papa bedoeld was.

Die man had toen eindelijk begrepen waar hij mee bezig was.”

Viasano wil zwaarlijvigheid voorkomen in Belgische gemeenten

Europa bestrijdt obesitas

Europa wil zijn bevolking meer doen sporten. Het Viasano-programma wil op gemeentelijk niveau obesitas bij kinderen en hart-en vaatziekten bij ouderen voorkomen. In België zijn er ondertussen al vijftien Viasano-gemeenten.

Al in 2004 zag het programma het levenslicht in Frankrijk, waar het 'Epode' gedoopt werd. Ondertussen stapten 225 Franse steden en gemeenten in het project. Drie jaar later volgde België. Het programma werd onder de naam Viasano gelanceerd in twee pilotsteden: Hasselt en Moeskroen. Ook bij ons kent het initiatief succes. Vandaag zijn er al vijftien Viasano-gemeenten, waarvan Aarschot en Huldenberg nog in de opstartfase zitten.

Hasselt

Hasselt is ondertussen al bijna drie jaar bezig met het programma. "Het is Jan Vinck, een gezondheidspsycholoog van Universiteit Hasselt, die de stad gevraagd heeft om pilotstad te worden voor dit programma", zegt Heidi Christiaens, projectmedewerkster op de dienst welzijn van de stad. "Viasano reikt twee keer per jaar een thema aan waarrond we met de stad een aantal acties moeten organiseren. Altijd is er een luik rond voeding en een luik rond beweging, maar de bewegingsthema's zijn vaak niet zo specifiek. Het ging het al eens over fruit

en een andere keer over snoep. Nu zijn de vetten aan de beurt. De overkoepelende organisatie van Viasano zorgt voor al het promotiemateriaal zoals folders, affiches en soms pedagogische pakketten voor de leerkrachten in de scholen. Bovendien maakt Viasano tweemaal per jaar een nieuwsbrief voor artsen en andere mensen uit de medische sector", legt Heidi uit.

De steden moeten de activiteiten zelf organiseren. Na drie jaar heeft Hasselt al veel ervaring met wat succes kent, en wat niet. "Vooral het fruitmeisje is erg populair. Dat is een collega van mij die zich verkleedde en fruit ging uitdelen in de scholen. Ook het ontbijt had veel succes. We brachten toen ontbijten naar de scholen en er was de mogelijkheid om een diëtiste uit te nodigen in de lessen."

Aarschot

Aarschot breekt voorlopig het hoofd niet over de activiteiten. Deze stad is in oktober vorig jaar in het programma gestapt en zit volop in de voorbereidingsfase. Het eerste wat nu in de agenda van projectmedewerkster Lies Vandevenne staat, is een team oprichten. "Ik ga eerst en vooral het programma voorstellen aan de sportdienst

Heidi Christiaens legt de Hasseltse Viasano uit

“ Ons
fruitmeisje
is erg
populair

Lies Vandevenne, projectmedewerkster van Viasano in Aarschot

Ik denk al dadelijk aan het weekend van de culturele site van volgend jaar.”

“We bewegen ons ook in sectoren buiten de gezondheidssector. Zo kunnen we een groter aantal inwoners bereiken. Daarom is het belangrijk om Viasano te koppelen aan culturele activiteiten”, legt Lies uit. Ook Aarschot begrijpt dat je een groot deel van de inwoners bereikt via de kinderen op school. “We zouden een smaakles kunnen organiseren in de scholen bijvoorbeeld. Die speciale lessen leren ons op een speelse manier iets over voeding. Onlangs hadden we een opleiding voor leerkrachten over die smaaklessen. Helaas heeft niemand deelgenomen. We moeten Viasano nog bekend maken in de scholen, dus ik vrees dat ze zich niet hadden ingeschreven omdat ze het project niet kenden.”

Viasano-stad worden is helemaal niet moeilijk. De stad hoeft niet aan speciale voorwaarden te voldoen. “Ze vragen gewoon dat je de gemeente een beetje schetst aan de hand van een bundel die je moet invullen. Dat zijn vragen zoals: hoeveel inwoners telt de stad?”, vertelt Lies. Wel vraagt Viasano dat er iemand voltijds in dienst is om het project te leiden. Toch blijkt dat ze ook hier erg vrij in zijn. Hasselt noch Aarschot heeft iemand die zich alleen maar met dit project bezighoudt. “Viasano is voor mij ongeveer één derde van mijn jobinvulling, maar Hasselt zal daarvoor niet uit het programma gegooid worden”, verklaart Heidi. •

“ Via de kinderen bereiken we ook de ouders

en de jeugddienst. Eigenlijk alle diensten waarvan ik denk dat het nuttig is om ze te betrekken in het team rond

Viasano. Zo wil ik dan een groepje van drie of vier mensen samenstellen dat actief kan denken en werken rond het programma.” Toch steken de eerste ideeën al de kop op. “Na de opstart van het team gaan we een inventaris maken van alle bestaande initiatieven in de stad. Dan kunnen we Viasano misschien aan een aantal van die initiatieven koppelen.

Eén kind op vijf is te zwaar

De lidstaten van Europa zijn vrijwel allemaal welvarende landen. Die welvaartsmedaille heeft ook een keerzijde: de zogenaamde welvaartsziektes. Dat de Europese bevolking meer en meer aan deze aandoeningen lijdt, is duidelijk. Bij maar liefst één op de vijf Belgische kinderen helt de naald van de weegschaal naar de foute kant. De Belgische volwassenen scoren nog slechter. Bijna de helft heeft te kampen met overgewicht. Veertien procent van deze groep is zelfs zwaarlijvig.

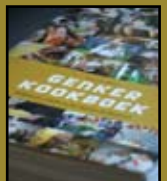
Tsjechische bramborové placky

Elke editie verkent Babel de keuken van het nieuwe Europa. Deze editie ontdekken we de aardappelpannenkoekjes met look, een succesnummer op de Tsjechische eettafel.

Typisch aan de Tsjechische keuken is look, dat vaak geassocieerd wordt met de mediterrane keuken. Look kan makkelijk thuis verbouwd worden. De basis van de typisch Tsjechische keuken zijn immers recepten waarvan de ingrediënten zomaar in de achtertuin groeien. Om look te kweken moet je rond september een teentje in de grond steken met het topje naar boven. De bolletjes die bovengronds groeien knip je af, zodat alle voedingsstoffen naar de knollen gaan. Rond juni is je look rijp om te oogsten. Met eenvoudige ingrediënten maken de Tsjechen originele en lekkere gerechten klaar. Een voorbeeldje daarvan zijn de bramborové placky, aardappelpannenkoekjes met look. Het recept vonden we in het 'Genker Kookboek' en is van de hand van Viktorie Blattna. Deze Limburgse is afkomstig van Praag en vluchtte in 1969 samen met haar man naar België, na de inval van de Russen. Viktorie werkt bij Ford Genk, praat vloeiend Limburgs, en is een rasechte Tsjechische gebleven. In haar moestuintje kweekt ze haar basisingredienten zelf en ze kookt vaak de traditionele Tsjechische gerechten. Haar bron van inspiratie is een kookboek dat nog van haar moeder is geweest. Door intens gebruik is het helemaal vergeeld en zitten sommige blaadjes al los. Hoewel Viktorie niet graag kookles geeft, legt ze in dit boek uit hoe je Tsjechische aardappelpannenkoekjes maakt. Tsjechen eten dit als tussendoortje, maar het kan ook lekker zijn bij spruitjes of spek. Zelfs bij een barbecue is het een lekkere aardappelvariant.

Genker Kookboek
Marc Declercq
ISBN: 978 90 8146 770 4
Prijs: 16 euro

Benodigheden voor 6 koekjes

- 3 aardappelen
- 1 teentje look
- 5 eetlepels bloem
- 1 ei
- 35 ml melk
- Marjolein, peper en zout naar smaak
- peterselie
- maïsolie
- fijne rasp
- koekenpan
- mengkom

Bereiding

Schil de aardappelen en rasp fijn. Je zal merken dat wat er overblijft bruinig verkleurt. Knijp de geraspte aardappelen uit zodat al het overtollige water eruit is.

Doe dit met kleine hoopjes. Ongeveer evenveel als er in je vuist past. Anders is de kans groot dat er ook stukjes aardappel door je vingers glippen, en niet alleen vocht.

Pers de look en voeg alle ingrediënten samen in één kom. Meng alles grondig met de hand. Het deeg is nu klaar. Verwarm een pan met een bodempje maïsolie en bak de pannenkoekjes tot ze aan beide kanten goudbruin zijn.

Bak porties van maximum een eetlepel groot. Het deeg is vrij plakkerig en dus moeilijk uit te smeren tot een platte koek. Met een kleine hoeveelheid loop je minder risico dat het bakken mislukt. Na een half uurtje kan je de pannenkoekjes proeven.

Serveer de pannenkoekjes met een beetje peterselie. Als je die achteraf kauwt, vermindert de onvermijdelijke lookadem. •

Colofon

Hoofdredactie

Anke Vanderwaeren

Redactie

Anke Vanderwaeren

Eindredactie

Lizelotte Stroeckx

Vormgeving

Anke Vanderwaeren

Fotografie

Anke Vanderwaeren

•Foto's Staes:

Suzanne Gielis

•Foto's citaten:

Van Rompuy: ©European Parliament/Pietro

Naj-Oleari (flickr)

Ashton: ©European

Parliament/Pietro Naj-

Oleari (flickr)

Churchil: <http://www.flickr.com/photos/cstm-mstc/3082707918/>

Covermodel

Elke Van Rompuy

Contact

Babel

Grote Baan 184

3130 Betekom

anke.vanderwaeren@student.khm.be

Overname uit de inhoud is slechts toegestaan na schriftelijk akkoord.

Babel is niet verantwoordelijk voor verlies of mogelijke schade.

Volgende keer in Babel

Gekookt

Roemeense mici, kleine, pikante vleesrolletjes

Achter de schermen

logistiek secretaresse Hilde Vandercammen

De mythe ontkracht

Europa heeft geen macht

Gevraagd

journalist Rob Heirbaut vertelt waarom Europa worstelt met zijn imago

Dossier

Hoeveel invloed heeft de titel 'culturele hoofdstad van Europa' op het toerisme?

Kan je geen twee weken wachten?

Surf naar www.babelmagazine.be voor exclusieve voorsmaakjes, aanvullende artikels, filmpjes en radioreportages.

Babel je graag mee over Europa, maar geraak je niet wijs uit het ingewikkelde kluwen?

Babel

brengt Europa in begrijpelijke taal !

